

Брюксел, 24 февруари 2026 г.
(OR. en)

6496/1/26
REV 1

LIMITE

TRANS 83
BY 2

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	5999/26
Относно:	Позиция на Съюза за искане до изпълнителния секретар на ИКЕ на ООН за довеждане на въпроса за блокирането на камиони в Република Беларус до вниманието на членовете на ИКЕ на ООН – Одобряване

1. На 11 февруари 2026 г. Комисията информира работна група „Сухопътен транспорт“ за положението във връзка с продължаващото блокиране на регистрирани в Литва и Полша тежкотоварни превозни средства от беларуските власти в близост до граничните контролно-пропускателни пунктове.
2. Комисията предлага председателството да поиска от изпълнителния секретар на ИКЕ на ООН да обсъди въпроса на предстоящите заседания на Работната група на ИКЕ на ООН по автомобилен транспорт (SC.1) и/или експертната група по AETR.
3. Въпросът беше разгледан от работна група „Сухопътен транспорт“ на 17 и 24 февруари 2026 г. Делегациите подкрепиха двете пряко засегнати държави членки, като подчертаха, че координиран подход на ЕС би могъл да повиши осведомеността относно рисковете за трансграничното движение на превозни средства, превозващи стоки, и да насърчи търсенето на решение чрез обсъждане на многостранно равнище. По време на обсъжданията двете пряко засегнати делегации направиха някои предложения за формулировки, повечето от които бяха включени в проекта за текст на позицията на Съюза и в писмото до изпълнителния секретар на ИКЕ на ООН по време на окончателното разглеждане в работната група на 24 февруари 2026 г.

4. Във връзка с посоченото по-горе Съветът се приканва, след потвърждение от Комитета на постоянните представители:

- да одобри позицията на Съюза, получена в резултат на обсъжданията в работната група, и
- да одобри изпращането на писмо до изпълнителния секретар на ИКЕ на ООН, съгласно изложеното в приложението към настоящата бележка.

БЛОКИРАНЕ НА КАМИОНИ В РЕПУБЛИКА БЕЛАРУС

1. ПРЕДИСТОРИЯ И КОНТЕКСТ

Между 29 октомври 2025 г. и 19 ноември 2025 г. Литва затвори границата си с Беларус поради нарастващи опасения за безопасността и сигурността¹. Изключения за автомобилния транспорт бяха предоставени за транзитното преминаване през Калининград, дипломатическия персонал, гражданите на държавите от ЕС, ЕИП и НАТО, както и за европейските превозвачи, завръщащи се в ЕС.

Според литовското и полското правителство беларуското правителство е въвело ограничения върху движението на регистрирани в тези държави членки камиони и полуремаркета/ремаркета на територията на Беларус, което им позволява да влизат/излизат само през участъка от беларуската граница, който граничи с държавата на регистрация на превозното средство. Що се отнася до полските превозни средства, беларуските власти въведоха тези ограничения, считано от 2023 г.

Вследствие на тези ограничения 1000 регистрирани в Литва превозни средства и приблизително 500 полуремаркета, регистрирани в Литва, но на разположение единствено на полски превозвачи, бяха възпрепятствани да се върнат на територията на ЕС поради последователни решения на беларуските власти въпреки последвалото отваряне на граничните контролно-пропускателни пунктове. Регистрираните в ЕС превозни средства са принудително насочвани към специални зони за паркиране в Беларус, с дневна такса за паркиране от 120 евро на камион, с риск превозните средства да бъдат конфискувани от беларуските власти без заплащане.

След различните беларуски мерки възникна проблем със съчленените превозни средства (полски камион и литовско полуремарке). Поради различните беларуски разпоредби за полските и литовските превозни средства тези съчленени превозни средства понастоящем нямат начин да напуснат територията на Република Беларус.

¹ Вж. също Съвет по външни работи, 15 декември 2025 г.: [Беларус: Съветът разширява обхвата на режима на санкциите, за да включи в него хибридните дейности срещу държави – членки на ЕС. Съвет](#).

Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) е важен международен форум, който улеснява сътрудничеството между своите държави членки в областта на автомобилния транспорт чрез политически диалог, договаряне на правни инструменти, разработване на разпоредби и норми и обмен на добри практики, както и на икономически и технически експертен опит. Всички държави – членки на ЕС, както и Беларус, са членове на ИКЕ на ООН. Секретариатът на ИКЕ на ООН управлява по-специално Европейската спогодба за работата на екипажите на превозните средства, извършващи международни автомобилни превози (АЕТР).

2. ПОЗИЦИЯ НА СЪЮЗА

а) Въздействие на мерките, предприети от Република Беларус

Блокирането на тези превозни средства от беларуските власти е неприемливо. По-специално тези действия са в противоречие с общите принципи на Консолидираната резолюция на ИКЕ на ООН за улесняване на международния автомобилен транспорт (R.E.4)², както и с духа на АЕТР³.

Беларуските власти не са предоставили обосновка на засегнатите държави членки.

Поради това е целесъобразно ИКЕ на ООН и всички договарящи страни по АЕТР в ИКЕ на ООН да бъдат информирани за горепосоченото поведение на беларуските власти по отношение на литовските и полските превозвачи с оглед на тяхната тежест и потенциален системен характер.

Като се има предвид настоящият правен контекст на автомобилните превози на товари между ЕС, Руската федерация и Република Беларус, писмото до изпълнителния секретар следва да остане политическо и да се въздържа от включване на правни съображения.

б) Необходимост от съвместно писмо от името на Съюза

Въпреки че превозът от държавите членки до трети държави все още до голяма степен се урежда чрез двустранни споразумения между държавите членки и тези трети държави, едностранни и необосновани действия като тези, предприети от беларуските власти в този случай, биха могли потенциално да засегнат всеки превозвач от ЕС в бъдеще. Освен това едно координирано писмо от името на ЕС ще има по-голяма тежест, като предоставя солидна подкрепа на най-засегнатите държави членки, по-специално на тези, граничещи с Беларус.

² [CERD](#); по-специално точка 1.2.1.1.

³ Вж. по-специално преамбюла на АЕТР.

3. ИСКАНЕ ЗА ПОВДИГАНЕ НА ТОЗИ ВЪПРОС В РАМКИТЕ НА ИКЕ НА ООН

С оглед на изложеното по-горе следва да се изпрати писмо до изпълнителния секретар на ИКЕ на ООН (проект по-долу) с искане за обсъждане на тази тема на заседание на предстоящата сесия на Работната група на ИКЕ на ООН по автомобилен транспорт и/или Експертната група по АЕТР, на което Съюзът се представлява от Комисията като член на експертната група и като наблюдател в работната група.

По време на обсъждането представителят на Комисията следва да изрази основните послания в духа на посоченото по-горе писмо, допълнени, ако е целесъобразно, от елементите, изложени в раздели 1 и 2 по-горе.

ПРОЕКТ ЗА ПИСМО ДО ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ СЕКРЕТАР НА ИКЕ НА ООН

Относно: Блокиране на регистрирани в ЕС камиони от беларуските власти.

Ваше Превъзходителство,

От 29 октомври 2025 г. [до...] властите на Беларус са блокирали стотици регистрирани в ЕС тежкотоварни превозни средства в граничната зона между Беларус и Литва, без да предоставят солидна обосновка, и са наложили дневна такса за избягване на пълната конфискация на превозните средства заедно със стоките в тях.

Тези действия представляват неприемливо поведение от страна на беларуските власти.

Европейският съюз настойчиво приканва правителството на Беларус да освободи тези регистрирани в ЕС превозни средства и да ги върне на законните им собственици в Европейския съюз бързо и без допълнителни пречки.

Като се има предвид ролята на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) като основен международен форум, който улеснява сътрудничеството между своите държави членки в областта на автомобилния транспорт чрез политически диалог, договаряне на международни правни инструменти, разработване на разпоредби и норми и обмен и прилагане на добри практики, както и на икономически и технически експертен опит, по-специално в рамките на Европейската спогодба за работата на екипажите на превозните средства, извършващи международни автомобилни превози (АЕТР), и с оглед на сериозността и потенциалния системен характер на посочените по-горе проблеми, с които се сблъскват някои превозвачи от ЕС, ще Ви бъде благодарен, ако предадете това искане на беларуските власти и препратите тази кореспонденция на другите договарящи страни по АЕТР.

Ще Ви бъдем благодарни, ако тази тема бъде включена в дневния ред на следващото заседание на Работната група на ИКЕ на ООН по автомобилен транспорт (SC.1) и по-рано на форума на нейните експертни групи.

Моля, приемете, Ваше Превъзходителство, моите най-дълбоки почитания.

[подпис]

Заместник постоянен представител на държавата членка, която председателства Съвета на Европейския съюз;
председател на Комитета на постоянните представители (I част).